Knjižničarske novice

Dragica Perme, Srednja gradbena, geodetska in okoljevarstvena šola ter strokovna gimnazija Ljubljana

Nova podoba šolske knjižnice na Srednji gradbeni, geodetski in okoljevarstveni šoli ter strokovni gimnaziji

Šolska knjižnica je pomemben del vzgojno-izobraževalnega procesa in predstavlja srce šole. Namenjena je vsem uporabnikom (dijakom, učiteljem ter odraslim udeležencem izobraževanja). Med junijem in novembrom 2025 je na Srednji gradbeni, geodetski in okoljevarstveni šoli ter strokovni gimnaziji Ljubljana (v nadaljevanju SGGOŠ.StG) potekala temeljita prenova knjižnice, pri kateri so sodelovali strokovnjaki in številni prostovoljci.

Kot knjižničarka sem se prenove seveda veselila, vseeno pa me je skrbelo, kako izprazniti knjižnico, saj tega ne počneš dnevno. Za nasvet sem povprašala knjižničarje iz splošnih in šolskih knjižnic, ki so bili pred podobnim izzivom. Predlagali so mi posnetek obstoječega stanja (fotografiranje, snemanje obstoječih knjižnih regalov in merjenje, zlaganje knjig v škatle manjšega formata z oštevilčenjem in evidentiranjem vsebine vsake škatle po UDK), da se ohrani preglednost in prepreči prevelika teža pri prenašanju škatel.

Vse to smo s kolegi v več delovnih akcijah uredili pred poletjem in knjižnico popolnoma izpraznili. Tako je bil prostor pripravljen za obrtnike, ki so v njem najprej zamenjali svetila, talne obloge in prepleskali stene. Sledila je izdelava pohištva po meri z izvajalcem, ki je prisluhnil našim potrebam in jih upošteval. Kot knjižničarka sem bila pri tem dejavno vključena, tako da so bile vse odločitve rezultat timskega sodelovanja: odločili smo se za leseno pohištvo z dovolj globokimi obojestranskimi policami, kar se je pri vračanju knjig na police izkazalo kot odlično. Postopek vračanja je bil enako ali celo zahtevnejši kot praznjenje polic, hkrati pa idealna priložnost za prenovitev književne zbirke: tudi tokrat so priskočili na pomoč sodelavci iz delavnic z vozički za nalaganje škatel, dijaki pa so jih pomagali razvrščati od police do police v tempu, ki je bil obvladljiv za sistematično zlaganje in sprotno označevanje.

Rezultat je sodobna, svetla in prostorna knjižnica, ki je ponovno odprla vrata vsem uporabnikom in predvsem dijakom omogočila obogateno izvajanje knjižničnega informacijskega opismenjevanja in drugih dejavnosti v čitalnici in knjižnici, npr. skupinsko delo, individualno učenje, iskanje spletnih virov ipd.

Sprostitev po otvoritvi (foto: Eva Ličina)

Začetki naše knjižnice segajo v leto 1949, kar potrjujejo arhivirane inventarne knjige. Njena zgodovina je tesno povezana z razvojem šole in njenimi programi. Do leta 2012 je poklicna enota delovala kot samostojna organizacijska enota, ločena od srednje strokovne šole; po združitvi je šola postala enoten zavod, kar je prineslo poenoteno organizacijo in upravljanje. Od leta 2022 je pridobila nov izobraževalni program strokovna gimnazija in s tem nov naziv SGGOŠ.StG. Knjižnica je ohranila razdeljenost na dva prostora: v pritličju je prenovljena knjižnica s čitalnico, ki obsega dobrih 140 kvadratnih metrov, v kleti pa t. i. preusmerjena knjižnica s književnim gradivom nekdanje poklicne enote z 38 kvadratnimi metri. V njej je urejena zbirka, ki se ne obnavlja in do katere uporabniki nimajo prostega dostopa. Načrtujemo, da bomo tudi zaradi povečanega števila vpisanih dijakov in posledično prostorske stiske na šoli v naslednjem šolskem letu prostor zanjo prepolovili in knjižnični fond posodobili.

Knjižnična zbirka vsebuje strokovno gradivo predvsem s področij gradbeništva, geodezije in okoljevarstvene zakonodaje. Hranimo približno 14.000 enot gradiva, ki je postavljeno po sistemu UDK, celotna zbirka pa je od leta 1999 vključena v vzajemni katalog COBISS. Dijaki si izmed leposlovja izposojajo predvsem knjige za domače branje. Ker imajo eno domače branje v šolskem letu po izbiri, skrbimo, da je knjižnična zbirka aktualna: pri izbiri nam je v pomoč vsakoletni Priročnik za branje kakovostnih mladinskih knjig, Bukla in priporočila uporabnikov.

Od leta 2010 so naši dijaki prvih letnikov vključeni v slovenski projekt Rastem s knjigo Javne agencije za knjigo. Dijaki v spremstvu strokovnih delavcev obiščejo Mestno knjižnico Bežigrad, kjer jih seznanijo z osnovami knjižničnih informacijskih znanj in dobijo v dar knjigo, ki je običajno vključena v obravnavo domačega branja.

Knjižnica s prostorom tik ob njej je tudi kulturno središče šole, saj se v njem odvijajo različni literarni dogodki, dnevi poezije in druge dejavnosti. V ta sklop smo umestili tudi slovesno otvoritev prenovljene knjižnice, ki je potekala 18. marca 2026 prav na obletnico rojstnega dne pesnika Srečka Kosovela. Čeprav knjižnica po zaključku prenove od novembra 2025 ponovno deluje, smo simbolno otvoritev umestili v leto, posvečeno Ivanu Cankarju, Dragotinu Ketteju in Srečku Kosovelu.

Po uvodnem pozdravu knjižničarke so dijaki pripravili recital poezije, ki ga je šolski ansambel dopolnil z glasbenimi vložki. Sledil je nagovor ravnateljice Staše Florjanič in slovesna otvoritev s pogostitvijo. Dijaška skupnost je dogodek

zaključila s peko palačink za vse obiskovalce.

Nagovor ravnateljice (foto: Eva Ličina)

Prenovljena knjižnica je s sodobno podobo postala še privlačnejši prostor za učenje, raziskovanje in druženje. Dijaki odmore zelo radi izkoristijo za partije šaha, saj je šahovnica na mizici z oblazinjenimi sedeži za to vedno na voljo. Nekateri se v čitalnici posvetijo učenju, spet drugi iščejo gradivo na spletu, na voljo pa imajo tudi nekaj strokovnih revij, kot so Outsider, Gradbenik, Gradbeni vestnik, Življenje in tehnika, Science Illustrated.

Na šoli si želimo, da bi prenovljena podoba knjižnice še okrepila bralno kulturo in dijakom približala njeno vlogo v njihovem vsakdanu. Načrtujemo intenzivnejše medpredmetno povezovanje, npr. vključitev in preverjanje informacijskih virov pri predmetu okoljevarstvena zakonodaja, v knjižnici se bodo dijaki v okviru ur knjižničnih informacijskih znanj ukvarjali z iskanjem in pravilnim navajanjem virov. V preteklosti je bilo v knjižnici že izvedenih kar nekaj dejavnosti, povezanih z branjem, morda je zdaj spet čas, da obudimo bralne čajanke ali pogovorne debate o prebranih knjigah, ena takih je bila pod naslovom Knjiga z moje nočne omarice. Prostor na stenah med policami želimo izkoristiti kot stalni razstavni prostor, vsebino zanj pa bodo soustvarjali dijaki.

Prenovljena knjižnica (foto: Metod Perme)

Na spletni strani je na voljo še več fotografij prenovljene knjižnice.